

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Εκτίναξη του κόστους δανεισμού της Ελλάδας κατά 386%

Η εκτόξευση του πληθωρισμού σε νέα υψηλά 40 ετών στις ΗΠΑ, 30 ετών στη Γερμανία και πολυετών υψηλών στην ευρωζώνη ενέτεινε τη «γερακίσια στροφή» των κεντρικών τραπεζών όσον αφορά την ταχύτητα ανόδου των επιτοκίων εκτοξεύοντας το κόστος δανεισμού σε όλον τον κόσμο, σηματοδοτώντας έτσι και το τέλος του φθηνού χρήματος που κυριάρχησε στις αγορές τα προηγούμενα χρόνια.

Όπως αναφέρει ο Οικονομικός Ταχυδρόμος, το sell off (ξεπούλημα) στα ομόλογα της ζώνης του ευρώ έπληξε πάντως περισσότερο τις υπερχρεωμένες χώρες διευρύνοντας το χάσμα στο κόστος δανεισμού μεταξύ των κρατών-μελών. Τα spreads, δηλαδή η διαφορά της απόδοσης του ελληνικού και του ιταλικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού – σημείο αναφοράς για τη ζώνη του ευρώ –, υπερδιπλασιάστηκαν στις 232 μονάδες βάσης και στις 170 μονάδες βάσης αντίστοιχα.

Επανατιμολόγηση

Η απόδοση του ελληνικού 10ετούς ομολόγου αναφοράς εκτινάχθηκε μάλιστα στο 2,62%, όταν μόλις τον περασμένο Αύγουστο σημείωνε ιστορικό χαμηλό στο 0,53%. Δηλαδή το κόστος δανεισμού της Ελλάδας για 10 χρόνια αυξήθηκε από τότε κατά 494%.

Για τις αγορές πρόκειται για μια επανατιμολόγηση του ρίσκου για τις υπερχρεωμένες χώρες, την ώρα που οι αμφιγόμενες δηλώσεις της προέδρου της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ εντείνουν τον προβληματισμό των επενδυτών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι μόλις τον Δεκέμβριο η Λαγκάρντ διαβεβαίωσε πως ο πληθωρισμός είναι προσωρινός, η ΕΚΤ θα αργήσει πολύ να αυξήσει τα επιτόκια και σε καμία περίπτωση το 2022, ενώ ειδικά για την Ελλάδα, μετά το τέλος του έκτακτου προγράμματος πανδημίας (PEPP) τον Μάρτιο, η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αγοράζει ελληνικούς τίτλους, μέσω ευελκτών επανεπενδύσεων των ομολόγων που λήγουν μέχρι το 2024 ή ακόμα και με επανεργοποίηση του PEPP αν χρειαστεί. Στις αρχές Φεβρουαρίου όμως τα πάντα άλλαξαν.

Η «γερακίσια στροφή» της οδήγησε τις αγορές χρήματος να τιμολογούν αυξήσεις επιτοκίων ως και 0,50% εφέτος, ενώ το κόστος δανεισμού των χωρών της ευρωζώνης εκτοξεύθηκε, πλήττοντας περισσότερο την Ελλάδα που δεν έχει ακόμη την «επενδυτική βαθμίδα», αλλά και την Ιταλία. Την περασμένη Δευτέρα ανέφερε πάλι ότι η σύσφιξη της ΕΚΤ θα είναι «σταδιακή», ενώ υπαινίχθηκε ότι οι επανεπενδύσεις ομολόγων που λήγουν θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση οποιασδήποτε αύξησης του κόστους δανεισμού. Και αν ο Μάριο Ντράγκι το 2012 διέλυσε τις εικασίες των αγορών για διάλυση του ευρώ με την περιφημη φράση πως θα κάνει ό,τι χρειαστεί (whatever it takes), οι δηλώσεις Λαγκάρντ σήμερα ερμηνεύονται και ως ενδείξεις πανικού.

Στον αέρα

Ορισμένοι θυμήθηκαν ότι μια δήλωσή της, πως δεν είναι δουλειά της να ελέγξει τα spreads, οδήγησε τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων από το 1% σε πάνω από το 4% μέσα σε λίγες ημέρες και χρειάστηκαν παρεμβάσεις (από ελληνικής πλευράς) ώστε να τα εντάξει τελικά στο έκτακτο πρόγραμμα πανδημίας, κάτι που ήταν και ο καταλύτης για την ανάκαμψη τύπου «V» της ελληνικής οικονομίας μετά την ύφεση του 2020, καθώς με βάση τις χειμερινές προβλέψεις της Κομισιόν η χώρα σημειώνει ανάπτυξη 8,5% το 2021 και 4,9% το 2022.

Ξαφνικά τα ελληνικά ομόλογα βρίσκονται μερικώς στον αέρα, καθώς δεν είναι ξεκάθαρο το εύρος των αγορών ελληνικών αλλά και των ιταλικών τίτλων, τι θα γίνει πραγματικά αν υπάρξει ανάγκη επανεκκίνησης του PEPP, ή τι θα γίνει με τα collateral ως το 2024, ενώ δεν έχει ξεκαθαρίσει και ο κίνδυνος καταπτώσεων εγγυήσεων που δόθηκαν στο πλαίσιο της μείωσης των κόκκινων δανείων. Έτσι οι αγορές δοκιμάζουν σήμερα την αντίδραση της ΕΚΤ στη διενέργεια αγορών ομολόγων, με την περίφημη ευελιξία να δείχνει πως απουσιάζει.

Τα ταμειακά διαθέσιμα

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ΟΛΑΗΧ, ο οποίος άντλησε ήδη 3 δισ. ευρώ μέσω νέου 10ετούς ομολόγου από τις αγορές εφέτος, ανεβάζοντας τα διαθέσιμα κοντά στα 40 δισ. ευρώ, θα περιμένει να ηρεμήσουν οι αγορές για να συνεχίσει το δανειακό πρόγραμμα των 12 δισ. ευρώ. Το πρόβλημα δεν έχει να κάνει με την άνοδο των αποδόσεων, καθώς η μέση διάρκεια του ελληνικού χρέους είναι μεταξύ των μεγαλύτερων στον κόσμο, στα 20,5 χρόνια, ενώ το απόθεμα χρέους είναι σε σταθερό επιτόκιο (έχει «γετςαριστεί» με επιτόκιο μόλις 1,4%), περιορίζοντας τους κινδύνους από την αύξηση του κόστους δανεισμού.

Εξάλλου και το ταμειακό «μαξιλάρι» (των 40 δισ. ευρώ) επαρκεί για τρία χρόνια χωρίς να βγούμε στις αγορές, το οποίο (το μαξιλάρι) μεσοπρόθεσμα δεν θα μεταβληθεί ούτε και με την αποπληρωμή 7,1 δισ. ευρώ του ΑΝΤ και της διπλής δόσης του διμερούς δανείου που συνήψε η Ελλάδα με τις χώρες της ευρωζώνης (GLF).

Το θέμα είναι ότι με 85 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα στην ελεύθερη αγορά (τα υπόλοιπα είναι στα χέρια των θεσμών), εκ των οποίων τα 70 δισ. ευρώ είναι «παρκαρισμένα» (ΕΚΤ, τράπεζες, ταμεία κ.τ.λ.), η ρηχή ελληνική ομολογιακή αγορά μπορεί να γίνει έρμαιο των διακυμάνσεων ειδικά αν υπάρχουν αμφιβολίες όσον αφορά τη στάση της ΕΚΤ.

Η πρόκληση

Η μεγαλύτερη πρόκληση για την Ελλάδα μετά και το τέλος της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) το 2022 είναι η δημοσιονομική προσαρμογή σε επίπεδα συμβατά με τη βιωσιμότητα του χρέους, κάτι που θεωρείται μονόδρομος αν η χώρα θέλει να έχει βιώσιμο χρέος και να αναβαθμιστεί σε επενδυτική βαθμίδα. Οι εκπρόσωποι των δανειστών περιμένουν από την Ελλάδα να τηρήσει χωρίς αποκλίσεις τη μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος από το 6,5% του ΑΕΠ πέρυσι στο 1,4% του ΑΕΠ στο τέλος του χρόνου, ενώ η Κομισιόν αναμένεται πως θα διατηρήσει χαλαρούς τους κανόνες για το χρέος και το 2023.

Το οικονομικό επιτελείο θεωρεί πως οι στόχοι θα επιτευχθούν, ενώ η έξοδος της χώρας από το καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας αναμένεται στο τέλος του Αυγούστου. Από εκεί και πέρα ξεκινά το τελευταίο στάδιο για την απόκτηση της «επενδυτικής βαθμίδας», αλλά αυτό σημαίνει πως ένας από τους οίκους DBRS, Fitch και Standard and Poor's θα πρέπει να μας αναβαθμίσει δύο φορές ή η Moody's τρεις φορές. Αν και αναμένονται αναβαθμίσεις από όλους τους οίκους, η απόκτηση της επενδυτικής βαθμίδας προϋποθέτει να περάσουν μερικά τρίμηνα ώστε να αποδειχθεί ότι η οικονομία κινείται ικανοποιητικά μετά την έξοδο από την ενισχυμένη εποπτεία, αλλά με τον εκλογικό κύκλο μπροστά η αξιολόγηση «Investment Grade» αναμένεται για μετά τις εκλογές.

Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ανέφερε τις προηγούμενες ημέρες πως το τελευταίο κομμάτι του παζλ, το οποίο πρέπει να αντιμετωπίσουμε προκειμένου να πούμε ότι αφήσαμε οριστικά πίσω τη δεκαετή κρίση που τόσο μας ταλάνισε, κάτι που αποτελεί και εθνικό στόχο για την κυβέρνηση και για την πατρίδα, είναι η Ελλάδα να αποκτήσει την πολυπόθητη επενδυτική βαθμίδα εντός του 2023, με το πρώτο εξάμηνο να είναι ένας ρεαλιστικός στόχος. Αν ο Πρωθυπουργός έχει δίκιο, τότε μετά την έξοδο από την ενισχυμένη εποπτεία στο τέλος του Αυγούστου η χώρα θα πρέπει να προετοιμαστεί για εκλογικές αναμετρήσεις (είτε όπως αναφέρουν ορισμένοι οι κάλπες στηθούν το φθινόπωρο είτε τη άνοιξη).

Έως τα τέλη Μαρτίου η πλήρης εξόφληση των δανείων του ΔΝΤ

Εως το τέλος Μαρτίου θα εξοφλήσει το υπόλοιπο του δανείου της προς το ΔΝΤ η Ελλάδα, είπε χθες ο υπουργός Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, στο Reuters. Αυτό σημαίνει ότι θα κλείσει δύο χρόνια νωρίτερα από τον αρχικό προγραμματισμό αυτό το κεφάλαιο που έχει ταυτιστεί με τη μνημονιακή περίοδο.

Όπως γράφει η Ειρήνη Χρυσολωρά στην Καθημερινή, επίσης, ο κ. Σταϊκούρας στη συνέντευξή του προανήγγειλε επιστροφή της χώρας σε πρωτογενή πλεονάσματα από τον επόμενο χρόνο.

«Η Ελλάδα υπέβαλε επισήμως αίτημα για την πλήρη εξόφληση του υπολοίπου των δανείων της προς το ΔΝΤ. Η σχετική διαδικασία ξεκίνησε και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος Μαρτίου», είπε ο κ. Σταϊκούρας.

Ο υπουργός Οικονομικών δεν αναφέρθηκε στην παράλληλη πρόωρη εξόφληση των διμερών δανείων προς τις χώρες της Ευρωζώνης, λήξης 2022-2023 και συνολικού ύψους 5,3 δισ. ευρώ, που επίσης επεδίωκε η Αθήνα. Για την πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει στις δύο προεξοφλήσεις, το Eurogroup του Δεκεμβρίου είχε εκφράσει την ικανοποίησή του.

Σε κάθε περίπτωση, για τις προεξοφλήσεις απαιτείται η έγκριση του ESM, καθώς και των κρατών-μελών. Ο υπουργός Οικονομικών συζήτησε το θέμα με τον Γερμανό ομόλογό του Κρίστιαν Λίντνερ την περασμένη εβδομάδα σε τηλεδιάσκεψη, όπως μετέδωσε ο ίδιος.

Το υπόλοιπο των δανείων προς το ΔΝΤ, 1,7 δισ. ευρώ, είναι ό,τι έμεινε ανεξόφλητο σε ένα σύνολο περίπου 28 δισ. ευρώ που έλαβε η Ελλάδα μεταξύ 2010 και 2014. Είχαν προηγηθεί άλλες δύο προεξοφλήσεις.

Το όφελος για την Ελλάδα, σύμφωνα με υπολογισμούς του ΟΔΔΧ, θα είναι περίπου 35-40 εκατ. ευρώ από την προεξόφληση των δανείων του ΔΝΤ. Θα εξοφληθεί κάνοντας χρήση του «μαξιλαριού» και θα αποφύγει έτσι να προσφύγει στις αγορές για τα εν λόγω ποσά, σε μια περίοδο υψηλής αβεβαιότητας.

Σχετικώς με τον στόχο επιστροφής στα πρωτογενή πλεονάσματα, ο κ. Σταϊκούρας είπε ότι παρά τις αυξανόμενες δαπάνες λόγω κορωνοϊού, η Ελλάδα εφάρμοσε μια «συνετή και υπεύθυνη δημοσιονομική πολιτική και μια διορατική εκδοτική στρατηγική».

Η ισχυρότερη ανάπτυξη και τα αυξημένα έσοδα του προϋπολογισμού, είπε, θα επιτρέψουν στη χώρα να επιστρέψει σε πρωτογενή πλεονάσματα από τον επόμενο χρόνο. «Σε ό,τι αφορά το 2023 και μετά, μετατοπιζόμαστε προς την επίτευξη ρεαλιστικών πρωτογενών πλεονασμάτων», ανέφερε. Σύμφωνα με το πρακτορείο, αυτό αποτελεί ένα σημαντικό βήμα, καθώς η Ελλάδα επιδιώκει να επιστρέψει στην επενδυτική βαθμίδα το 2023.

Επίσης, ο κ. Σταϊκούρας είπε ότι η Ελλάδα έχει θέσει στους εταίρους της το θέμα της εξόδου από την ενισχυμένη εποπτεία, κάτι που εκτιμάται ότι θα γίνει τον Αύγουστο.

Κατασκευές: Ξεκινά η μάχη για 4 οδικά έργα ύψους 1 δισ. ευρώ - Ποια είναι

Με τη δημοπράτηση σήμερα, 15 Φεβρουαρίου, του οδικού τμήματος Μπράλος-Αμφισσα ξεκινά ακόμα ένα πακέτο έργων ύψους 1 δισ. ευρώ από το υπουργείο Υποδομών.

Όπως γράφει ο Νίκος Καραγιάννης στην Ημερησία, τα έργα αυτά είναι τμήματα αξόνων ή συμπληρώνουν εκκρεμότητες που έχουν μείνει από παλιά. Στο πρώτο έργο που θα δούμε να ξεκινά, αφορά σε τμήμα του διαγωνίου άξονα Λαμία-Ιτέα-Αντίρριο, από τον Μπράλο μέχρι την Αμφισσα.

Το κόστος του έργου με ΦΠΑ είναι 285,50 εκατ. ευρώ (ποσό χωρίς ΦΠΑ 230,24 εκατ. ευρώ). Με τη δημοπράτηση προβλέπεται παράλληλα αύριο να γίνει και η αποσφράγιση των προσφορών.

Αντικείμενο της παρούσας σύμβασης είναι μελέτη και κατασκευή των έργων βελτίωσης του οδικού άξονα Λαμία-Ιτέα-Αντίρριο και τη δημοπράτηση για το τμήμα Μπράλος-Αμφισσα. Το τμήμα αυτό διακρίνεται στα υποτμήματα:

1ο Υποτμήμα: Μπράλος - Αρχή παράκαμψης Γραβιάς (Χ.Θ. 0+000 – Χ.Θ. 7+300)

2ο Υποτμήμα: Ι.Κ. Μεταλλείων Βωξίτη (δεν περιλαμβάνεται) - Αμφισσα (Χ.Θ. 14+000 – Χ.Θ. 30+700).

Τα άλλα τρία έργα και η προσφυγή

Την επόμενη Τρίτη, 22 Φεβρουαρίου, έχει προγραμματιστεί η δημοπράτηση και για άλλα τρία μεγάλα οδικά έργα. Αυτά είναι η επέκταση της Λεωφόρου Κύμης (το πρώτο νέο έργο που αφορά την Αττική Οδό), το ανατολικό τμήμα του ΒΟΑΚ Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος και η Παράκαμψη Χαλκίδας και Ψαχνών. Όπως έγινε γνωστό, προδικαστική προσφυγή στη ΑΕΠΠ, για το έργο του ΒΟΑΚ, κατέθεσε η κοινοπραξία ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ-ΕΚΤΕΡ-ΕΡΕΤΒΟ-ΙΝΤΕΡΚΑΤ κατά των όρων διακήρυξης. Η προσφυγή θα συζητηθεί στις 2 Μαρτίου οπότε προφανώς θα υπάρξει και παράταση στον συγκεκριμένο διαγωνισμό μέχρι την λήψη απόφασης από την ΑΕΠΠ.

Η επέκταση της Λεωφόρου Κύμης έχει κόστος με ΦΠΑ 434 εκατ. ευρώ, η Παράκαμψη Χαλκίδας και Ψαχνών 210 εκατ. ευρώ και το τμήμα του ΒΟΑΚ, Νεάπολη-Άγιος Νικόλαος, 186 εκατ. ευρώ. Τα έργα αναμένεται να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ 2021-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης (για το τμήμα του ΒΟΑΚ).

Το πακέτο του 1 δισ. ευρώ έχει κινητοποιήσει τις μεγάλες τεχνικές εταιρείες που ομολογουμένως τρέχουν και δεν φτάνουν από την πληθώρα των έργων που έχουν βγει προς δημοπράτηση. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η διαμόρφωση των συμμαχιών μεταξύ των μεγάλων ομίλων καθώς στους διαγωνισμούς των τελευταίων μηνών είδαμε σημαντικές αποφάσεις που έφεραν κοντά τις κορυφαίες επιχειρήσεις της χώρας.

Επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας: Η Fed θα πρέπει να δράσει σύντομα και αποφασιστικά για να αυξήσει τα επιτόκια

Η αμερικανική κεντρική τράπεζα (Fed) θα πρέπει να προχωρήσει σε σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής σύντομα και αποφασιστικά για να αντιμετωπίσει αυτό που μπορεί να εξελιχθεί σε «ιδιαίτερα επίμονο» πληθωρισμό, δήλωσε η επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας Κάρμεν Ράινχαρτ στο Reuters.

Η Ράινχαρτ, που προειδοποιεί εδώ και κάποιο καιρό ότι τα σοκ στις εφοδιαστικές αλυσίδες μπορεί να οδηγήσουν σε διαρκή πληθωρισμό στις ΗΠΑ και άλλες χώρες, δήλωσε ότι η όποια καθυστέρηση από τη Fed απλά θα παρατείνει το πρόβλημα.

«Εάν ο πληθωρισμός είναι πράγματι πιο επίμονος, το τελικό συμπέρασμά μου για την πολιτική της Fed είναι... ότι εάν κάνεις περισσότερα, θα είναι καλύτερα από το κάνεις πολύ λίγα και με μεγάλη καθυστέρηση», δήλωσε η Ράινχαρτ.

Η Ράινχαρτ είπε ότι η Fed στέλνει μηνύματα για μέτρια σύσφιξη με βάση τα ιστορικά δεδομένα, αλλά μπορεί να αλλάξει ταχύτητα δεδομένων των πρόσφατων στοιχείων.

Οι αποδόσεις των μετοχών του FTSE 25 μέχρι στιγμής το Φεβρουάριο & ytd

Μετοχή	Απόδοση Φεβρουαρίου 2022	Απόδοση 2022
BIO	-2,82%	1,20%
TITC	0,29%	4,19%
ΕΕΕ	-1,72%	-3,54%
ΟΤΕ	2,92%	9,29%
ΑΡΑΙΓ	13,48%	29,66%
ΤΕΝΕΡΓ	0,15%	-4,57%
ΑΔΜΗΕ	-1,20%	2,69%
ΣΑΡ	-3,75%	-4,83%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	7,36%	3,31%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	2,82%	-0,32%
ΜΥΤΙΛ	1,38%	1,72%
ΛΑΜΔΑ	-0,71%	0,94%
ΕΛΧΑ	-3,64%	0,22%
ΑΛΦΑ	6,77%	31,85%
ΜΠΕΛΑ	4,17%	9,13%
ΕΤΕ	7,42%	27,86%
ΠΕΙΡ	7,65%	24,34%
ΕΥΡΩΒ	12,28%	26,21%
ΕΛΠΕ	-0,76%	5,14%
ΚΟΥΕΣ	-4,12%	-0,64%
ΕΥΔΑΠ	-2,73%	-4,10%
ΟΠΑΠ	3,95%	9,86%
ΜΟΗ	-0,42%	2,98%
ΔΕΗ	0,12%	-8,19%
ΟΛΠ	-1,39%	-0,93%
ΓΔ	2,68%	7,67%
FTSE 25	3,55%	9,59%
Τραπεζικός Δείκτης	8,70%	28,17%